

Länsstyrelserna

DAGS – Digital arbetsmarknadskunskap genom språk

Utbildningsmaterial till yrkesutbildningsfilm kött och chark

Förord

Projekt DAGS är ett samverkansprojekt mellan länsstyrelserna i Stockholms län, Södermanlands län och Arbetsförmedlingen. Projektets syfte är att tidigarelägga kopplingar och övergångar till arbete och studier bland målgrupper som står längre från arbetsmarknaden och har lägre studieprogression genom ett pedagogiskt anpassat och digitalt information- och utbildningsmaterial.

SFI har under de senaste åren haft en ökad tillströmning av elever med låg eller ingen tidigare utbildning, ofta i kombination med otillräckliga digitala kunskaper. En grupp som särskilt sticker ut är utrikes födda kvinnor som bedöms ha stora utmaningar. Många kommuner upplever stora svårigheter att möta behoven hos dessa elever¹. Detta påverkar individens förutsättningar på en allt mer tudelad arbetsmarknad. Utbildning och erfarenhet är avgörande för att en person ska bedömas som anställningsbar. Individer med låg utbildning och svag koppling till arbetsmarknaden kommer att ha fortsatt svårt att finna en varaktig plats på arbetsmarknaden. Det finns stor risk för undanträngningseffekter när konkurrensen om arbetstillfällen ökar samt att jämställdheten på arbetsmarknaden fortsatt är i obalans.

Identifierade framgångsfaktorer för att motverka segregation är bland annat att kombinera studier i svenska språket med arbetsmarknadsnära moment liksom samverkan mellan bland annat statliga sektorsmyndigheter, kommunal verksamhet och civilsamhällets aktörer. Satsningarna i projekt DAGS ska överbrygga några av dessa utmaningar i syfte att minska kunskapsgapet och korta vägen till arbete och etablering i samhället.

Att skapa hållbara strukturer för samhällsviktiga funktioner som bidrar till social hållbarhet och hållbar framtid för hela befolkningen är i linje med de globala målen i Agenda 2030. Projekt DAGS jobbar aktivt mot måloppfyllelse av mål 8 anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, mål 4 god utbildning: säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande, mål 10 om minskad ojämlikhet och mål 5 om jämställdhet.

Den digitala arbetsmarknadsvägledningen genom språk innebär ett antal digitala produkter (filmer) med fokusområden inom utbildning och arbetsmarknad. Filmerna är framtagna med en anpassad 1 Länsstyrelsernas lägesbilder av kommunernas beredskap och kapacitet 5 pedagogik för målgruppen med ett kompletterande utbildningsmaterial.

---

¹ Länsstyrelsernas lägesbilder av kommunernas beredskap och kapacitet 2021

Utbildningsmaterialet är uppbyggt utifrån filmerna och ämnar följa individens lärande. Det är centralt i vuxendidaktiska sammanhang att erfarenheter, åsiktsbildande lärande och handlingsförmåga att påverka sin egen framtid är i fokus. Genom att använda förebilder och andra förstärkningseffekter synliggörs individens möjlighet och egenmakt. Det samlade materialet ger en tidig och grundläggande förståelse för vägar och möjligheter till studier och arbete på svensk arbetsmarknad. Information om projektet och produkterna finns publicerade på www.arbetsformedlingen.se/play samt på länsstyrelsernas gemensamma integrationssida www.integration.lansstyrelsen.se/projekt-dags

Beatrice Ask, landshövding i Södermanlands län

Sven-Erik Österberg, landshövding i Stockholms län

Linda Schön Doroci, direktör för verksamhetsområdena Direkt,
Arbetsgivare och Arbetssökande, Arbetsförmedlingen

Innehåll

Kött och chark	5
Kött och chark	5
Ordlista till hela filmen	10
Tankekarta.....	11
Gemensam tankekarta i helklass.....	11
Programledare: Margret Atladottir.....	13
Intervju med Bushra Abraham Hussein.....	14
Intervju med Ghnowa Farwati	15
Intervju med Ali Camara.....	16
Återberätta muntligt	17
Återberätta skriftligt.....	19
Lucktext	20
Hörövning	21
Presentera dig själv!.....	22
Intervju	23
Utbildningsmaterialet	24
Lucktext – facit	24
Hörövning – facit	24
Pedagogiska idéer	24
Läroplan	25
Mål	25
Riktlinjer	25
Kursplan för SFI	26
Utbildningens mål	26
Bedömning	26
Kunskapskrav för betyget Godkänt i kurs B	26
Vidare utbildningsmöjligheter	28
Utbildningsplikt	28
Arbetsmarknadsutbildning.....	28
Din kommun	28
Jobb- och utvecklingsgarantin.....	28
Etableringsprogrammet	29

Kött och chark

Kött och chark

I den här filmen ska vi titta på jobb inom kött och chark och vad du behöver göra för att jobba med kött till exempel korvtillverkning eller styckning och annan livsmedelsproduktion.

Intervju med Bushra Abraham Hussein

Hej, jag heter Bushra Abraham Hussein. Jag kom till Sverige för tretton år sen. Jag kommer från Irak och är kurd. I mitt hemland jobbade jag som jordbrukare. Jag har också studerat lite. Själva utbildningen pågick i några veckor. Vi studerade, besökte en bondgård och den här arbetsplatsen. Sen fick jag först praktik här. Jag praktiserade och skulle fortsätta som styckare. Men när jag praktiserade på en avdelning här tyckte de att jag var duktig och lät mig inte fortsätta någon annanstans. Det som är bra för mig är att tiderna passar mig. Jag har önskat mig det här jobbet. Vi jobbar i grupp. Vid varje maskin är vi tre stycken och vi roterar hela tiden. Ett tips jag kan ge är att bara våga. Våga söka jobb. Det är inget läskigt. Man kan i alla fall prova. I framtiden vill jag helst bli arbetsledare.

Ordlista till intervju med Bushra Abraham Hussein

Ord	Översättning
hemland	
jordbrukare	
besökte	
pågick	
en bondgård	
styckare	
en avdelning	
maskin	
roterar	
våga	
läskigt	
prova	
arbetsledare	

Intervju med Ghonwa Farwati

Jag heter Ghonwa och kommer från Syrien. Jag har varit i Sverige i sju år. I mitt hemland jobbade jag inte. Jag började på den här utbildningen för sju månader sen. Det var två månader på distans och kanske en månad praktik. Nu känner jag till arbetsmiljön. Jag tycker om det här yrket. Min pappa var styckare och min bror också. Innan jag lärde mig, tittade jag på pappa när han skar kött och så. Och här på Scan känner jag att jag har lärt mig att dela kött. Jag känner mig stark och jag kämpade mig till ett fast jobb. Jag har ett tips: Om man jobbar på Scan måste man somna vid åtta. Det här jobbet är jättebra för kvinnor också. Jag har tjejkompisar här på Scan. Det är jätteroligt. Jag hoppas att jag om fem år jobbar på Scan och lär ut hur man styckar och också lär upp andra kvinnor här på Scan.

Ordlista till intervju med Ghonwa Farwati

Ord	Översättning
utbildningen	
distans	
praktik	
skar	
stark	
kämpade	
tjejkompisar	
lär ut	
lär upp	

Intervju med Ali Camara

Jag heter Ali Camara. Mina föräldrar kommer från Gambias huvudstad Banjul. Jag har gått i skola i cirka fyra månader. De har lärt mig allt jag ska tänka på om jag jobbar på en livsmedelsfabrik eller i en restaurang. Min praktik var på sex månader. Sen anställde de mig direkt. Så det var kanon. Jag var lite trött på att vara hemma. Det jag gillar med mitt jobb är att jag får röra mig. Jag behöver inte tänka på tid utan bara jobba. Jag har kul och min kropp gillar det. Och mina kollegor är så trevliga att det inte är sant. Riktiga gudar, alltså. Om du gillar att röra dig mycket är det här en bra arbetsplats. Det är bra om du gillar att gymma. Här får man träna hela tiden. Min framtid... det beror på, eftersom jag har så roliga kollegor funderar jag på att stanna kvar länge. Jag bara kämpar med musklerna så att jag vaknar. Så, lycka till! Ge inte upp!

Ordlista till intervju med Ali Camara

Ord	Översättning
föräldrar	
tänka på	
en livsmedelsfabrik	
en restaurang	
praktik	
anställde	
kanon	
trött	
gillar	
kul	

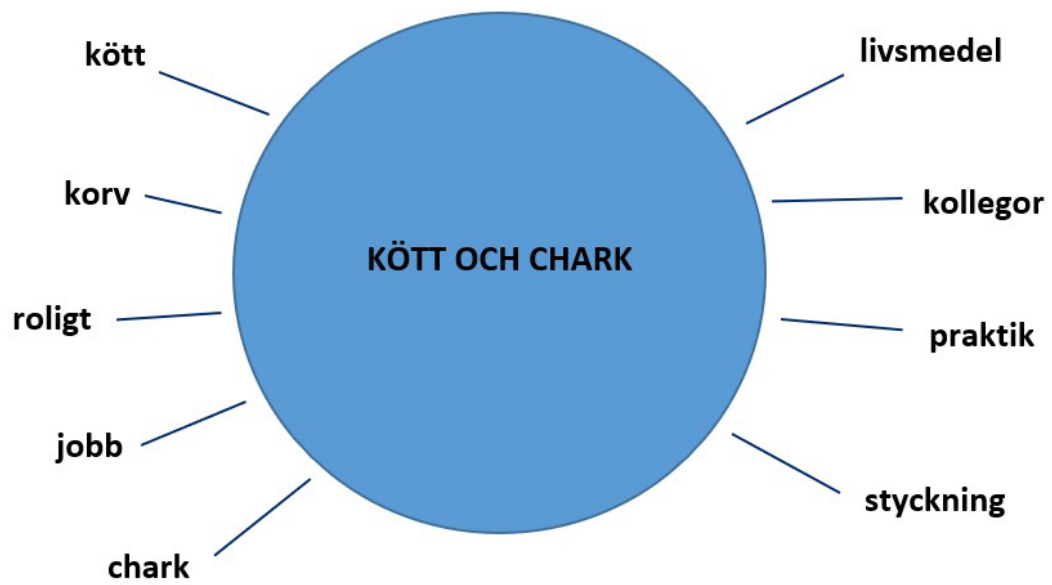

kollegor	
gudar	
gymma	
träna	
beror på	
roliga	
funderar	
Lycka till!	
Ge inte upp!	

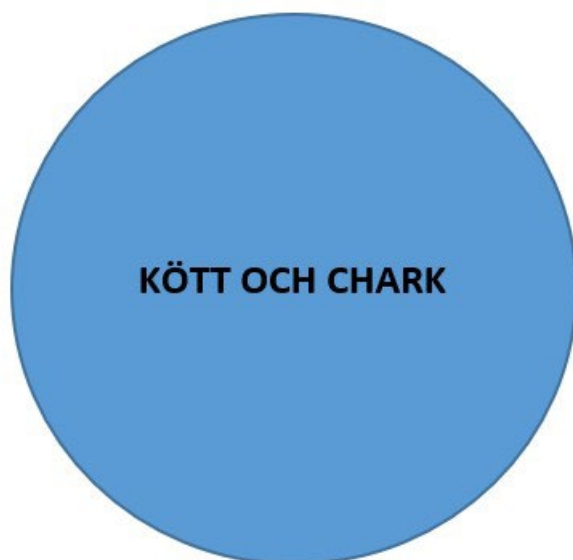
Ordlista till hela filmen

Ord	Översättning
jobba	
kött och chark	
korvtillverkning	
styckare	
styckning	
utbildning	
praktik	
livsmedelsproduktion	
kollegor	
roligt	
kött	

Tankekartta

Gemensam tankekarta i helklass

Programledare: Margret Atladottir

Hon heter Margret. Hon pratar om jobb inom livsmedelproduktion. Hon pratar om att jobba med korv eller som styckare. Margret frågar: Vill du jobba med kött och chark? Hon har skyddskläder på sig. Hon är inomhus. Hon är i en fabrik.

Frågor

Vad heter hon?

Vad pratar hon om?

Vad frågar hon?

Vad har hon för kläder på sig?

Var är hon?

Intervju med Bushra Abraham Hussein

Hon heter Bushra. Hon kommer från Irak. Hon studerar styckning av kött. Hon styckar köttet och lägger köttet i paket. Hon studerar också livsmedel i skolan. Bushra tycker om att jobba med livsmedel. I framtiden vill hon jobba som arbetsledare.

Frågor

Vad heter hon?

Varifrån kommer hon?

Vad studerar hon?

Vad tycker hon om att göra?

Vad vill hon göra i framtiden?

Intervju med Gnowa Farwati

Hon heter Gnowa. Hon kommer från Syrien. Hon studerar styckning av kött. Hon skär och delar på kött. Hon studerar också livsmedel i skolan. Gnowa tycker om att stycka kött. I framtiden vill hon lära andra kvinnor hur man styckar.

Frågor

Vad heter hon?

Varifrån kommer hon?

Vad studerar hon?

Vad tycker hon om att göra?

Vad vill hon göra i framtiden?

Intervju med Ali Camara

Han heter Ali. Han kommer från Gambia. Han studerade en utbildning inom livsmedel. Han jobbar i en korvfabrik. Han tycker om att jobba i fabrik och röra sig mycket. I framtiden vill han fortsätta arbeta med livsmedel.

Frågor

Vad heter han?

Varifrån kommer han?

Vad studerar han?

Vad tycker han om att göra?

Vad vill han göra i framtiden?

Återberätta muntligt

Vad berättar Bushra i filmen? Berätta med egna ord.

Vad berättar Ghnowa i filmen? Berätta med egna ord.

Vad berättar Ali i filmen? Berätta med egna ord.

Vad handlar filmen om? Berätta med egna ord.

Återberätta skriftligt

Vad handlar filmen om? Skriv med egna ord.

Lucktext

Välj bland orden i rutan. Du ska använda alla orden.

göra   fabrik   en restaurang   stycka   studera

Tycker du om att jobba i _____? Du kan _____ en yrkesutbildning och jobba i en livsmedelsfabrik. När du jobbar i en livsmedelsfabrik ska du till exempel _____ korv eller _____ kött. Du tar hand om kött. Du kan också jobba på _____.

Hörövning

Intervju med Ali. Lyssna på intervjun och svara på frågorna.

1) Vad heter han?

---

2) Hur länge studerade han?

---

3) Vad jobbar han med?

---

4) Varför tycker han om sitt jobb?

---

5) Vad vill han göra i framtiden?

Presentera dig själv!

Svara på frågorna!

Vad heter du?

Varifrån kommer du?

Vad studerar du?

Vad vill du göra i framtiden?

Presentera dig själv.

Jag heter _____ och jag kommer från

_____. Jag studerar _____. I framtiden

vill jag _____.

Intervju

Intervjua varandra.

Hej, vad heter du?

Varifrån kommer du?

Vad studerar du?

Vad vill du göra i framtiden?

Presentera varandra. Skriv svaren från din intervju.

Hej, hon/han heter _____ och

hon/han kommer från _____ . Hon/han

studerar _____ . I framtiden

vill hon/han _____

Utbildningsmaterialet

Materialet är tänkt för lärare att använda såsom det passar er grupp. Komplettera ord till ordlistan och tankekartan vid behov. Hörövningen är till intervjun med Ali Camara som börjar cirka 6,20 minuter in i filmen.

Lucktext – facit

Tycker du om att jobba i fabrik? Du kan studera en yrkesutbildning och jobba i en livsmedelsfabrik. När du jobbar i en livsmedelsfabrik ska du till exempel göra korv eller stycka kött. Du tar hand om kött. Du kan också jobba på en restaurang.

Hörövning – facit

1. Vad heter han? Han heter Ali Camara.
2. Varifrån kommer han? Han kommer från Gambia.
3. Vad jobbar han med? Han jobbar med korvtillverkning.
4. Varför tycker han om sitt jobb? Han gillar att röra på sig och har trevliga kollegor.
5. Vad vill han göra i framtiden? Han vill fortsätta jobba med livsmedel/korvtillverkning.

Pedagogiska idéer

Eleverna skriver en presentation om sig själv. Eleverna presenterar sig själva inför klassen. Eleverna intervjuar varandra. Eleverna presenterar sin klasskamrat. Eleverna skriver sina presentationer på datorn. Samla alla presentationer med bilder på varje elev och elevpar som intervjuat varandra.

Filma elevernas presentationer och klipp ihop med till exempel iMovie.

Läroplan

Valda utdrag från Vuxenutbildningens uppdrag Vuxenutbildningen ska förmedla kunskaper och stödja eleverna så att de kan arbeta och verka i samhället. Den syftar också till att möjliggöra fortsatta studier (...) I ett allt mer digitaliserat samhälle ska vuxenutbildningen också bidra till att utveckla elevernas *digitala kompetens*. (...) samarbete med arbetslivet, Arbetsförmedlingen och arbetsmarknadens parter är av betydelse för yrkesutbildningens kvalitet och för elevens fortsatta etablering på arbetsmarknaden. Det är vuxenutbildningens ansvar att varje elev kan använda såväl digitala som andra verktyg och medier för kunskapssökande (...) och har kunskaper om samhälls- och arbetsliv, arbetsmarknaden (...). Det är särskilt viktigt att vuxenutbildningen samarbetar med arbetslivet när det gäller yrkesutbildning.

Mål

Vuxenutbildningens mål är att varje elev får information om arbetslivets aktuella och förväntade kompetensbehov, medvetet kan ta ställning till fortsatta studie- och yrkesinriktning (...) och har kännedom om möjligheter till vidare utbildning, praktik och arbete i Sverige (...).

Riktlinjer

Personalen ska, efter en av rektorn gjord arbetsfördelning bidra med underlag för elevernas val av utbildning och yrke (...), informera och vägled eleverna inför deras val av kurser, vidare utbildning och yrkesverksamhet (...) samt bidra till att presumtiva elever får information om olika utbildningsmöjligheter.

Det pedagogiska arbetet ska ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ansvarar för att (...) studie- och yrkesvägledningen organiseras så att eleverna får information om och vägledning inför de olika val som vuxenutbildningen erbjuder samt inför val av framtida utbildningar och yrke (...).

Kursplan för SFI

Utbildningens mål

Genom undervisningen i kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare ska eleven ges förutsättningar att utveckla

- sin förmåga att läsa och skriva svenska,
- sin förmåga att tala, lyssna och samtala på svenska,
- sin förmåga att förstå talad och skriven svenska,
- sin förmåga att anpassa språket till olika syften, mottagare och situationer,
- sin förmåga att använda digital teknik och relevanta verktyg för lärande och kommunikation,

samt ska eleven också ges möjlighet att utveckla sin interkulturella kompetens genom att reflektera över egna kulturella erfarenheter och jämföra dem med företeelser i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv i Sverige. Undervisningen ska även bidra till att eleven utvecklar sin kompetens att använda digital teknik, relevanta verktyg och medier för information, kommunikation och lärande.

Bedömning

Utgångspunkten för bedömningen ska vara elevens förmåga att använda det svenska språket på ett begripligt sätt för olika syften i vardags-, samhälls-, och arbetsliv samt fortsatta studier

Kunskapskrav för betyget Godkänt i kurs B

Följande kunskapskrav möts av filmerna och utbildningsmaterialet.

Hörförståelse

Eleven kan förstå korta och tydliga muntliga instruktioner (...). Eleven förstår korta återberättade händelser, samtal, information och anpassade nyheter om välbekanta ämnen.

Läsförståelse

Eleven läser och förstår enkla texter i vanliga situationer i vardagslivet. Eleven läser och förstår anpassade berättande och beskrivande texter om välbekanta ämnen, konkret information (..).

Muntlig interaktion

Eleven kan kommunicera med stöd i vanliga situationer i vardagslivet. Eleven deltar i enkla samtal om välbekanta ämnen. I samtal framför och reagerar eleven på påståenden, åsikter och önskemål samt ställer och besvarar frågor på ett sätt som till viss del upprätthåller samtalet.

Muntlig produktion

Eleven kommunicerar med stöd och med ett enkelt språk i vanliga situationer i vardagslivet. Eleven berättar i enkel form om personliga erfarenheter och om välbekanta personer, platser och händelser.

Skriftliga färdigheter

Eleven skriver enkla och begripliga korta meddelanden, hälsningar och texter om sig själv och upplevda händelser.

(SKOLFS 2021:61 6) (www.skolverket.se)

Vidare utbildningsmöjligheter

Hur gör du för att utbilda dig till ett yrke? Vägen till ett yrke kan se väldigt olika ut. Att vägen till ett yrke ser olika ut beror på att det är olika för olika personer.

Utbildningsplikt

Om du omfattas av utbildningsplikten så söker du de utbildningar som ingår i utbildningsplikten. Kontakta Arbetsförmedlingen eller din kommun för att ta reda på mer om det!

Arbetsmarknadsutbildning

Om du är inskriven på Arbetsförmedlingen kan det finnas möjlighet för dig att gå en Arbetsmarknadsutbildning. Fråga Arbetsförmedlingen om du har möjlighet till det.

Din kommun

En annan vanlig väg är att vända sig till kommunen där man bor och gå en utbildning genom kommunen. Men det finns många kommuner i Sverige och de olika kommunerna har olika utbildningar. En utbildning som finns i en kommun finns inte alltid i en annan kommun. Genom kommunen kan du tex läsa en yrkesutbildning eller kurser på grundskole- eller gymnasial nivå. Om du är intresserad av det: Ta kontakt med din kommun och fråga vilka utbildningar som finns för just dig.

Jobb- och utvecklingsgarantin

Jobb- och utvecklingsgarantin är ett arbetsmarknadspolitiskt program och ingår i Arbetsförmedlingens ordinarie utbud av arbetsmarknadspolitiska insatser, program och tjänster. För att en arbetssökande ska kunna ta del av programmet ska personen vara inskriven på Arbetsförmedlingen och ha varit arbetslös i minst 12 månader (har

man aldrig arbetat i Sverige är det en kvalificeringsgrund). Genom att vara inskriven i Jobb- och utvecklingsgarantin tillgängliggörs i princip hela Arbetsförmedlingens tjänsteutbud (undantag kan finnas) som exempelvis arbetsmarknadsutbildningar, olika former av anställningsstöd och praktik m.m. Personen måste vara aktivt arbetsökande. Under inskrivningstiden får personen aktivitetsstöd från Försäkringskassan. För att få mer information samt ta reda på om en person är kvalificerad för programmet krävs kontakt med Arbetsförmedlingen för en individuell arbetsmarknadspolitisk bedömning. För mer information kontakta Arbetsförmedlingen och/eller läs mer här: [Jobb- och utvecklingsgarantin - Arbetsförmedlingen \(arbetsformedlingen.se\)](http://arbetsformedlingen.se)

Etableringsprogrammet

Etableringsprogrammet är ett arbetsmarknadspolitiskt program som ingår i Arbetsförmedlingens ordinarie utbud av arbetsmarknadspolitiska program och insatser. Den som nyligen kommit till Sverige och fått uppehållstillstånd på någon av följande grunder: flykting, skyddsbehövande eller anhörig till de tidigare nämnda samt fyllt 20 år kan ingå i Etableringsprogrammet. Genom etableringsprogrammet får den arbetslösa del av större delen av Arbetsförmedlingens insatser så som arbetsmarknadsutbildningar, praktik och anställningsstöd. Under tiden i etableringsprogrammet får den arbetslösa etableringsersättning. För att få mer information samt ta reda på om en person är kvalificerad för programmet krävs kontakt med Arbetsförmedlingen för en individuell arbetsmarknadspolitisk bedömning. För mer information kontakta Arbetsförmedlingen och/eller läs mer här: [Etableringsprogrammet - Arbetsförmedlingen \(arbetsformedlingen.se\)](http://arbetsformedlingen.se)

